

باسمه تعالی

(مهر آموزشگاه)

آموزش و پرورش منطقه ده

دبیرستان دوره دوم هوشمند دخترانه دکتر ترابی (غیر دولتی)

شماره صندلی:

امتحانات نوبت دوم

نام و نام خانوادگی:

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ساعت شروع: ۸ صبح

پایه: دهم انسانی

نام درس: منطق

نمره به عدد:

نمره به حروف:

امضاء مصحح:

صفحه: ۱

نمره

ردیف

امید ارزشمندترین دارایی انسان است، با آگاهی و امید به سوالات زیر پاسخ دهید:

۱	<p>جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید.</p> <p>الف) بررسی احتمالات مختلف و حذف احتمالات ضعیف را برای رسیدن به بهترین تبیین میگویند.</p> <p>ب) الفاظی مانند اغلب، اکثر، برخی و تعدادی از سورهای محسوب میشوند.</p> <p>ج) میان مصادیق (چوبی) و (میز) رابطه ی وجود دارد.</p> <p>د) علمی ست که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است.</p>	۱
۱	<p>عبارات صحیح و نا صحیح را مشخص کنید.</p> <p>الف) اسامی سیارات منظومه ی شمسی از مفاهیم جزئی هستند. (.....)</p> <p>ب) مانع بودن در شرایط تعریف یعنی باید همه ی مصادیق افراد مفهوم را در بر بگیرد. (.....)</p> <p>ج) جملاتی که در آن حکم و قضاوت وجود دارد و اوصافی را به چیزی نسبت میدهیم، تصور نامیده میشود. (.....)</p> <p>د) در مغالطه ی توسل به معنای ظاهری دلالت التزامی به جای تضمنی استفاده میشود. (.....)</p>	۲
۰.۵	<p>گزینه ی صحیح را انتخاب کنید.</p> <p>* نقص این تعریف در چیست؟</p> <p>"زمان چیزی ست که قابل سنجش باشد."</p> <p>الف) جامعیت ☐ مانعیت ☐ دوری بودن ☐ واضح نبودن ☐</p> <p>* اگر بر اساس وجود آب روی گره ی زمین حکم کنیم که مریخ نیز مانند زمین دارای موجود زنده است، بر مبنای کدام استدلال است و آیا یقین آور است؟</p> <p>الف) استنتاج بهترین تبیین خیر ☐ ب) استدلال تعمیمی خیر ☐</p> <p>ج) قیاس-بله ☐ د) استدلال تمثیلی خیر ☐</p>	۳
۱	<p>عبارات زیر شامل مفاهیمی ست که دو به دو با هم در ارتباطند. چهار عبارت را به طور مشخص دسته بندی کنید.</p> <p>تصدیق، نسبت، سور، تقابل، کیفیت، تناقض، کمیت، تصور</p> <p>الف) (ب) (ج) (د)</p>	۴
	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p>	۵
۰.۵	<p>دو مورد از ویژگی های مبحث الفاظ را در منطق بنویسید.</p>	۵-۱
۰.۵	<p>انواع قضیه را نام ببرید.</p>	۵-۲
۰.۵	<p>عکس مستوی سالبه ی کلیه را با مثال بنویسید.</p>	۵-۳
۰.۲۵	<p>نقیض عکس قضیه ی بعضی الف ب است را بنویسید.</p>	۵-۴
۰.۵	<p>این قیاس شکل چندم است؟ "هر حیوانی جاندار است بعضی مهره داران حیوان هستند"</p>	۵-۵
۰.۲۵	<p>تعیین دامنه ی مصادیق موضوع بر اساس کمیت است یا کیفیت؟</p>	۵-۶

ردیف	صفحه: ۲	نمره
------	---------	------

به سوالات زیر پاسخ بلند و مشخص دهید.		۶
۱.۵	انواع تعریف را با مثال بنویسید.	۶-۱
۱	دو مورد از شرایط استقرای تعمیمی قوی را ذکر کنید با مثال.	۶-۲
۱.۷۵	مغالطه ی استثنای چشم پوشی را با مثال توضیح دهید.	۶-۳
۱.۵	شرایط قیاس معتبر را با مثال بنویسید.	۶-۴
۱	مغالطه ی عدم تکرار حدوسط را با مثال توضیح دهید.	۶-۵
۱	برای مغالطه ی رفع مقدم و وضع تالی مثال بزنید.	۶-۶
۱.۵	انواع قضایای شرطی را با مثال بنویسید.	۶-۷
۲	برای مفاهیم زیر مثال بزنید. الف) مغالطه ی ایهام انعکاس ب) تباین ج) مفهوم کلی د) اشتراک فعل	۷
۳	مغالطه های زیر را با مثال توضیح دهید. الف) مغالطه ی مسموم کردن چاه ب) مغالطه ی تله گذاری ج) مغالطه ی بزرگنمایی و کوچک نمایی	۸

به نام خدا

پاسخنامه منطق- دبیرستان دخترانه دکتر ترابی

نویسنده : پرگل رحیمی -رتبه ۶۳ کنکور سراسری ۱۳۹۹- دانشجوی دبیری زبان و ادبیات فارسی
باهر همدان

باسمه تعالی			
آموزش و پرورش منطقه ده		دبیرستان دوره دوم هوشمند دخترانه دکتر ترابی (غیر دولتی)	
شماره سندلی:		نام و نام خانوادگی:	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/		امتحانات نوبت دوم	
نمره به عدد:		نام درس: منطق پایه: دهم انسانی	
نمره به حروف:		ساعت شروع: ۸ صبح	
نمره به عدد:		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	
ردیف:		امضاء مصحح:	
نمره		نمره به حروف:	
صفحه: ۱		نمره به عدد:	

امید ارزشمندترین دارایی انسان است، با آگاهی و امید به سوالات زیر پاسخ دهید:	
۱	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید. الف) بررسی احتمالات مختلف و حذف احتمالات ضعیف را برای رسیدن به بهترین تبیین میگویند. ب) الفاظی مانند اغلب، اکثر، برخی و تعدادی از سورهای محسوب میشوند. ج) میان مصادیق (چوبی) و (میز) رابطه ی وجود دارد. د) علمی ست که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است.

الف) استنتاج بهترین تبیین

ب) جزئی

ج) عموم و خصوص من وجه

د) منطق

۱	عبارات صحیح و نا صحیح را مشخص کنید. الف) اسامی سیارات منظومه ی شمسی از مفاهیم جزئی هستند. (.....) ب) مانع بودن در شرایط تعریف یعنی باید همه ی مصادیق افراد مفهوم را در بر بگیرد. (.....) ج) جملاتی که در آن حکم و قضاوت وجود دارد و اوصافی را به چیزی نسبت میدهیم، تصور نامیده میشود. (.....) د) در مغالطه ی توسل به معنای ظاهری دلالت التزامی به جای تضمنی استفاده میشود. (.....)
---	--

الف) صحیح

ب) غلط

ج) غلط

(د) غلط (به کار بردن دلالت مطابقی به جای تضمنی و التزامی منجر به این مغالطه می شود.)

۰.۵	<p>۳ گزینه ی صحیح را انتخاب کنید.</p> <p>* نقص این تعریف در چیست؟</p> <p>"زمان چیزی ست که قابل سنجش باشد."</p> <p>الف) جامعیت ☐ ب) مانعیت ☐ ج) دوری بودن ☐ د) واضح نبودن ☐</p> <p>* اگر بر اساس وجود آب روی گره ی زمین حکم کنیم که مریخ نیز مانند زمین دارای موجود زنده است ، بر مبنای کدام استدلال است و آیا یقین آور است؟</p> <p>الف) استنتاج بهترین تبیین_خیر ☐ ب) استدلال تعمیمی_خیر ☐</p> <p>ج) قیاس_بله ☐ د) استدلال تمثیلی_خیر ☐</p>
-----	---

۱- گزینه ب

۲- گزینه د

۱	<p>۴ عبارات زیر شامل مفاهیمی ست که دو به دو با هم در ارتباطند. چهار عبارت را به طور مشخص دسته بندی کنید.</p> <p>تصدیق ، نسبت ، سور ، تقابل ، کیفیت ، تناقض ، کمیت ، تصور</p> <p>الف) ☐ ب) ☐ ج) ☐ د) ☐</p>
---	---

الف) تصدیق و تصور

ب) کیفیت و کمیت

ج) نسبت و سور

د) تقابل و تناقض

۵	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p>
۰.۵	۵-۱ دو مورد از ویژگی های مبحث الفاظ را در منطق بنویسید.
۰.۵	۵-۲ انواع قضیه را نام ببرید.
۰.۵	۵-۳ عکس مستوی سالبه ی کلیه را با مثال بنویسید.
۰.۲۵	۵-۴ نقیض عکس قضیه ی بعضی الف ب است را بنویسید.
۰.۵	۵-۵ این قیاس شکل چندم است؟ "هر حیوانی جاندار است بعضی مهره داران حیوان هستند"
۰.۲۵	۵-۶ تعیین دامنه ی مصادیق موضوع بر اساس کمیت است یا کیفیت؟

۱) خطای در الفاظ می تواند باعث بروز خطا در اندیشه شود. علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست و در منطق وارد قواعد صرفی و نحوی نمی شویم .

۲) حملی و شرطی

۳) هیچ گرگی اهلی نیست <--- هیچ اهلی ای گرگ نیست.

۴) عکس آن می شود : بعضی ب الف است. نقیض این قضیه برابر است با : هیچ ب الف نیست.

۵) شکل چهارم

۶) کمیت

به سوالات زیر پاسخ بلند و مشخص دهید.		۶
۱.۵	انواع تعریف را با مثال بنویسید.	۶-۱
۱	دو مورد از شرایط استقرای تعمیمی قوی را ذکر کنید با مثال.	۶-۲
۱.۷۵	مغالطه ی استثنای چشم پوشی را با مثال توضیح دهید.	۶-۳
۱.۵	شرایط قیاس معتبر را با مثال بنویسید.	۶-۴
۱	مغالطه ی عدم تکرار حدوسط را با مثال توضیح دهید.	۶-۵
۱	برای مغالطه ی رفع مقدم و وضع تالی مثال بنویسید.	۶-۶
۱.۵	انواع قضایای شرطی را با مثال بنویسید.	۶-۷

۱-تعریف لغوی: در این شیوه معنای لغوی یک مفهوم یا مترادف های آن و یا نحوه شکل گیری لغوی آن بیان می شود. مثال: فردوس = پردیس-بهشت
تعریف از طریق ذکر مصادیق: در این نوع تعریف ، به ذکر نمونه ها یا تصاویری از مصادیق مفهوم مورد نظر می پردازیم. مثال: پیامبر =حضرت محمد(ص) -حضرت یوسف(ع)
تعریف مفهومی: در این تعریف به تحلیل مفهوم مورد نظر می پردازیم. مثال : موسیقی =مجموعه ای از صداها و نواهای منظم یا غیر منظم که به وسیله قوه شنیداری درک می شود.

۲-الف) نمونه ها باید متفاوت و تصادفی باشند(برگزیدن دانش آموزان یک کلاس به صورت تصادفی برای پایش آموزشی) ، ب)نمونه ها نسبت به کل جامعه آماری تعداد مناسبی داشته باشند(مثلا از بین ۲۰ نفر، حداقل ۱۲ نفر گزینش شوند.)

۳- هنگامی که یک ادعای کلی مطرح شود و با پیدا شدن یک مورد نقض ، همچنان بر کلی بودن حکم پافشاری کنیم دچار این مغالطه میشویم. مثال: معلمی ادعا دارد که همه دانش آموزانش در درس ریاضی قوی هستند با وجود اینکه یکی از آنها ضعیف جدی تر این درس دارد.

۴- ۱- حداقل یکی از مقدمات موجب باشد . ۲- حدوسط حداقل در یکی از مقدمات دارای علامت مثبت باشد. ۳- هر کدام از موضوع یا محمول که در نتیجه علامت مثبت دارند در مقدمات نیز مثبت باشند. مثال: هر انسانی زیباست. / بعضی زیبا متحرک است. پس: بعضی انسان متحرک است.

۵- شرط اول برای نتیجه گیری از یک قیاس ، تکرار حدوسط به صورت لفظی و معنایی است تا دو قضیه با یکدیگر ارتباط پیدا کنند. در صورتی که از قیاسی که حدوسط در آن تکرار نشده است نتیجه گیری شود ، فرد دچار مغالطه عدم تکرار حد وسط می شود. مثال: هر یخی از آب است ... هر آبی مایع است . پس هر یخی مایع است.

۶- رفع مقدم: اگر او تقلب کند در امتحان قبول می شود. / او تقلب نمی کند ... پس در امتحان قبول نمی شود.

وضع تالی: اگر او تقلب کند در امتحان قبول می شود. / او در امتحان قبول شد پس حتما تقلب کرده است.

۷- شرطی متصل: اگر درس بخوانی به اهدافت می رسی.

شرطی منفصل: ۱- حقیقی: عدد یا زوج است یا فرد ۲- مانعه الجمع: یا در خانه هستی یا در اداره. ۳- مانعه الخلو: او یا گوش دارد یا ناشنوا است.

۲		۷
		برای مفاهیم زیر مثال بزنید. الف) مغالطه ی ایهام انعکاس ب) تباین ج) مفهوم کلی د) اشتراک فعل

الف) بعض حیوانات سگ نیستند / بعضی سگ ها حیوان نیستند.

ب) گچ و آهک

ج) خدا

د) نمی توانید

۳	<p>۸ مغالطه های زیر را با مثال توضیح دهید.</p> <p>الف) مغالطه ی مسموم کردن چاه</p> <p>ب) مغالطه ی تله گذاری</p> <p>ج) مغالطه ی بزرگنمایی و کوچک نمایی</p>
---	---

الف) در این روش فرد مغالطه گر بدون ذکر دلیل ، تنها ویژگی های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند و آن را بپذیرد. مثال: هرکس با نظر من موافق نباشد ، درک کافی از طرح من ندارد.

ب) در این روش مغالطه گر ، ویژگی های خوب و شایسته ای به نظریه ای باطل یا معتقدان آن نسبت می دهد و برای افراد تله می گذارد تا به آن جذب شوند. مثال: هرکس بویی از عشق برده باشد ، آثار حافظ را برترین اثر زبان فارسی مینامد.

ج) در صورتی که با بزرگنمایی وبدون ذکر دلیل سعی در تایید نظری داشته باشیم یا با کوچک نمایی و بدون ذکر دلیل سعی در پنهان کردن حقیقتی داشته باشیم دچار این مغالطه می شویم. مثال بزرگ نمایی: تمام عمرم که نمی تونم توی این اتاق بمونم. / مثال کوچک نمایی: فقط یک سال حبس کشیدی ، این همه گله نداره.